

מדינת ישראל
משרד החינוך
מינהל החינוך הדתי

מזמור שיר

חלק יב

תיבת נח

כתיבה ועריכה: איילה רייכרט, רונית יעקובי, לאה אולשר, אילנה שרגו
כתיבת תווים: אילנה שרגו
עריכה לשונית: יערה פריד
הפקה: בתשבע סיאני, מינהל החינוך הדתי
הוצאה לאור: גף פירסומים, משרד החינוך

כתובת האתר מינהל החמ"ד:

<http://cms.education.gov.il/EducationCMS/Units/hemed>

מזמור שיר

חלק יב

תכנית ייחודית לחינוך המוסיקלי בחמ"ד

תכנית **מזמור שיר יב** היא תכנית ייחודית בחינוך המוזיקלי, אשר נכתבה, נערכה והופקה במיוחד עבור מוסדות החינוך בחמ"ד. בחוברת זאת, מוגש קובץ של יצירות ושירים חדשים בנושא "תיבת נח".

"ועתה קחו לי מנגן, והיה כנגן המנגן ותהי עליו יד ה'" (מלכים ב' ג, טו). מפסוק זה אנו לומדים את הקשר בין המוזיקה להוויה הנבואית. בתכנית זו אנו מבקשים לפתוח לתלמידינו את הצוהר לעולם הניגון של ישראל סבא.

חומר מוזיקלי זה יהווה חלק בלתי נפרד מן הרפרטואר בחינוך המוזיקלי, דרכו ילמדו התלמידים את שפת המוזיקה, את מרכיביה ואת השלכותיה בשירה, בתנועה ובנגינה.

התכנית **מזמור שיר יב - "תיבת נח"** מושתתת על יסודות מוזיקליים ורקע תוכני יהודי, והכוונה היא שהשימוש בה יעשה הן בידי המורה למוזיקה, והן בידי המורה הכולל/ת, תוך שיתוף פעולה פורה ומפרה ביניהם.

תודה רבה לגב' **אתי אורלב** על עזרתה הרבה בהוצאת החוברת לאור.

בהצלחה ובהנאה לכולם!

איילה רייכרט

מפקחת ארצית על החינוך המוסיקלי בחמ"ד

הוראות לשימוש בחוברת

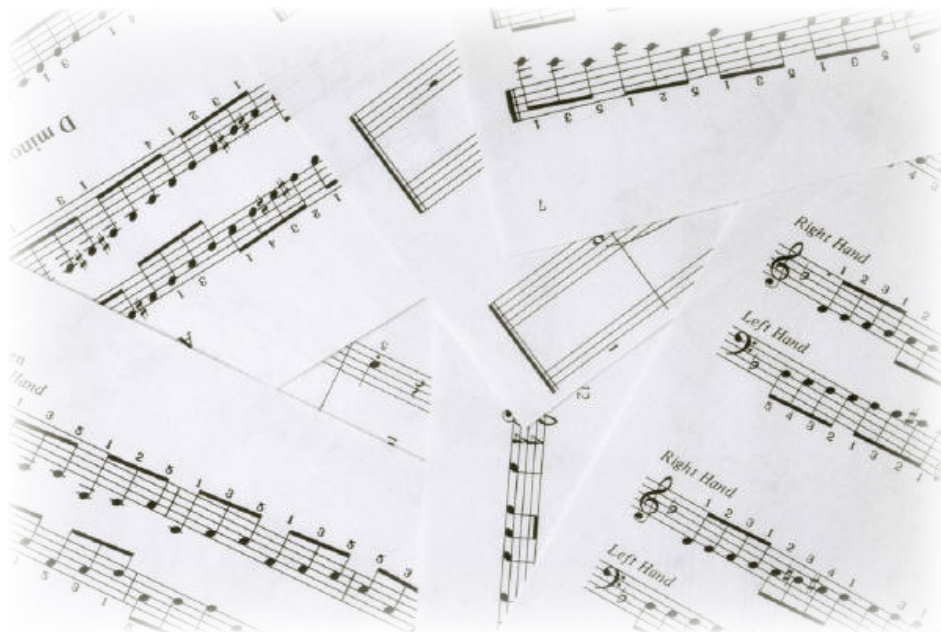
חוברת זאת מיועדת למורים למוסיקה ולמורים כוללים וגננות.

השימוש בחוברת יעשה ברמות מקצועיות שונות, בהתאם למטרות שונות כמו שיעור, טקס וכד', ובהתאם לרמת הידיעות של התלמידים, שכבת הגיל, והאמצעים הטכניים והלוגיסטיים העומדים לרשות המורה במוסד החינוכי.

הפעילויות המובאות בחוברת זו הן בבחינת הצעות בלבד. הרעיונות המובאים בה מהווים פתח למגוון עשיר של פעילויות נוספות, אשר המורים והתלמידים, כאחד, יכולים להציע ולפתח.

מומלץ לנצל את העקרונות ואת הפעילויות המוצעים בחוברת גם בשירים, שאינם כלולים בה.

החוברת מיועדת לתלמידים בגילאים שונים, וניתן ליישמה בהתאם לרמות העשייה המתאפשרות בכל גיל.

תוכן עניינים

3.....	מבוא
6.....	נח / בראשית ו, ט / לחן: לאה אולשר
8.....	לך אל התיבה / מנגינה: יונית עממית
10.....	מצעד החיות / מילים ולחן: לאה אולשר
13.....	Ena Omorfo Amaxi Me Dio Aloga /Grigoris Bithikotsis
15.....	He`s a Pirate /Klaus Badelt
18.....	שיר היונה / מילים ולחן: לאה אולשר
21.....	The Flower Of Hsin Jang /Ming Flute Ensemble
23.....	צא מן התיבה / בראשית ח, טז / לחן: אהרון רזאל
26.....	ברית הקשת / ע"פ בראשית / לחן: לאה אולשר
28.....	What a Wonderful World / George David Weiss, Bob Thiele

1. נח

בראשית ו, ט/ לחן: לאה אולשר

Voice

Soprano Recorder

Glockenspiel

5

1. 2.

את קים לו-א-ה את קים לו-א-ה את קים לו-א-ה את ח-ב לך-ה-הת ח-ב לך-ה-הת

S. Rec.

Glk.

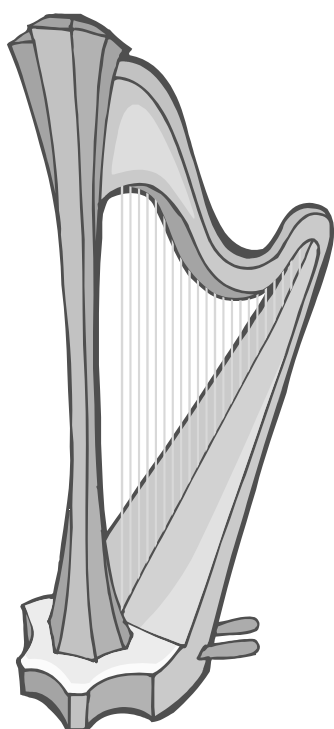
נח איש צדיק תמים הָיָה בְּדֹרֹתָיו,
אֶת-הָאֱלֹקִים, הִתְהַלֵּךְ-נֹחַ.

רקע כללי

כדאי ללמוד עם התלמידים על דמותו של נח לעומת אברהם אבינו, ולהביא את דבריו של רש"י:

"בדורתיו"

רש"י: יש מרבותינו דורשים אותו לשבח: כל שכן שאילו היה בדור צדיקים, היה צדיק יותר. ויש שדורשים אותו לגנאי: לפי דורו היה צדיק, ואילו היה בדורו של אברהם לא היה נחשב לכלום.

"את האלוקים התהלך נח"

רש"י: ובאברהם הוא אומר (בראשית כד) "אשר התהלכתי לפניו". נח היה צריך סעד לתמכו, אבל אברהם היה מתחזק ומהלך בצדקו מאליו.

מבנה השיר

א ב

א. משפט ראשון נשאר פתוח ומסתיים על הדומיננטה, והמשפט השני נסגר בטוניקה.
ב. נפתח בקפיצה של אוקטאבה, כדי להדגיש את המילים "את האלוקים" שחוזר על עצמו שלוש פעמים.
החלק חוזר פעמיים: בפעם הראשונה נגמר בדומיננטה, ובפעם השנייה בטוניקה.

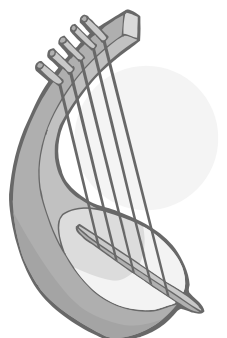
דרכי עבודה

א.

1. התלמידים ימנו כמה פעמים חוזרת כל אחת מהמילים: נח, צדיק, איש, תמים.
2. התלמידים יבחרו את אחת המילים שנזכרו וילוו אותה במחיא, מילה נוספת בטפיחה, עוד מילה ברקיעה, והאחרונה באצבע צרדה.
3. התלמידים ימצאו את הצלילים המודגשים וילוו אותם בתוף או בדרבוקה.
4. הכיתה תתחלק לשתי קבוצות שילוו ויתזמרו במקביל בקולות הגוף ובכלי הקשה לפי ההצעות הקודמות.

ב.

1. הכיתה תתחלק לשלוש קבוצות. כל קבוצה תשיר גרסה מלודית של "את האלוקים", וכולם ישירו "התהלך נח".
אפשר ללוות בכלים מלודיים משפט ראשון בדו, משפט שני בסי במול, משפט שלישי בלה במול ומשפט רביעי בסול.
בפעם השנייה חוזר, אבל בסיום במקום סול (הטוניקה) יבוא דו (הדומיננטה).
2. התלמידים ימציאו גרסת ראפ לטקסט, ויוסיפו גם טקסט משל עצמם, ויבצעו את גרסת הראפ לפני השיר ואחריו.

2. "לך אל התיבה"

מנגינה יוונית עממית

Violin

Soprano Recorder

Glockenspiel

Triangle

8

Vln.

S. Rec.

Glk.

Trgl.

15

1.

2.

מבוא

- לך אל התיבה - אל התיבה (4 פעמים) לך
א. נח איש צדיק - אל התיבה (4 פעמים) היכנס
ב. שם חם ויפת - אל התיבה (3 פעמים) יכנסו
ב. חוזר

- א.** ואשתך - אל התיבה (4 פעמים) תיכנס
ב. ונשי בניך - אל התיבה (3 פעמים) יכנסו
ב. חוזר

דרכי עבודה

1. המורה ישיר, והתלמידים יצטרפו בשירה.
2. "אל התיבה" - בליווי תנועה.
3. חמישה סולנים ישירו, כל אחד בתורו, את תחילת המשפט ואת סופו, והמקהלה תשיר: "אל התיבה".
4. התלמידים ייצרו מעגל שמסמל את התיבה. כל אחד מהסולנים ייפרד מן המעגל, ייכנס ויצא ממנו בעקלתון, ובסוף המשפט יישאר בתוכו.

3. מצעד החיות

מילים ולחן: לאה אולשר

Voice

ה-רים-טו-ה אים-מל-מת סך-ב גות-זו-ה דים-ע-צו לים-ח-זו ח-ג של בה-תי-ה אל

Claves

4

Clv.

4

ליים-י-א-ו שים-בי-כ-ע לים-פי-ו שים-ח-ג-ה תה-נפ כבר-ער-ש

7

Clv.

7

ו-רה-הו-ט-ה מה-ה-ב-ה מן-ו דות-חול-ו בים-צ דות-פ-קר בים-דו-גם

10

Clv.

10

ו-בה-ק-ג-ו כר-ז עה-שב עה-שב לו-קח לים-מ-ש-ה עוף-מ-גם

13

Clv.

13

ל-ים-מ-ש-ה עוף-מ-גם ו-רה-הו-ט-ה מה-ה-ב-ה מן

15

Clv.

15

ים-מ-ה-מן לו-נצ-הם כר-ו עה-שב עה-שב לו-קח

אל התיבה של נח
זוחלים-צועדים הזוגות בסך,
מתמלאים הטורים,
השער כבר נפתח.

הנה נחשים ופילים,
עכבישים ואיילים,
גם דובים, קרפדות,
צבים וחולדות.

פזמון:

ומן הבהמה הטהורה
וגם מעוף השמים
לקח לו שבעה-שבעה,
זכר ונקבה,
וכך הם ניצלו מן המים.

רקע מוזיקלי

הבתים מספרים על חיות העולות לתיבה זוגות-זוגות.
הפזמון המינורי מביא ציטוט, שהוא הוראה של הקב"ה לנח, הנוגע לבהמה הטהורה ולעוף השמים בלבד.
מנגינת השיר ודרך עיבודו הן בנוסח סלסה דרום-אמריקאית.

הצעות לפעילות

1. התלמידים ילמדו את הסולמות דו דיאז, מז'ור ומינור.
2. התלמידים יקיפו בעיגול צלילים שחוזרים על עצמם.
3. תוך כדי האזנה לשיר, התלמידים יעקבו אחרי המלודיה וישירו או ינגנו רק את הצלילים הנ"ל.

אל התיבה של נח
זוחלים-צועדים הזוגות בסך,
מתמלאים הטורים,
השער כבר נפתח.

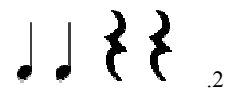
הנה סנאים, חמורים,
אריות ונמרים,
גם סוסים וקופים,
גמלים ועטלפים.

פזמון:

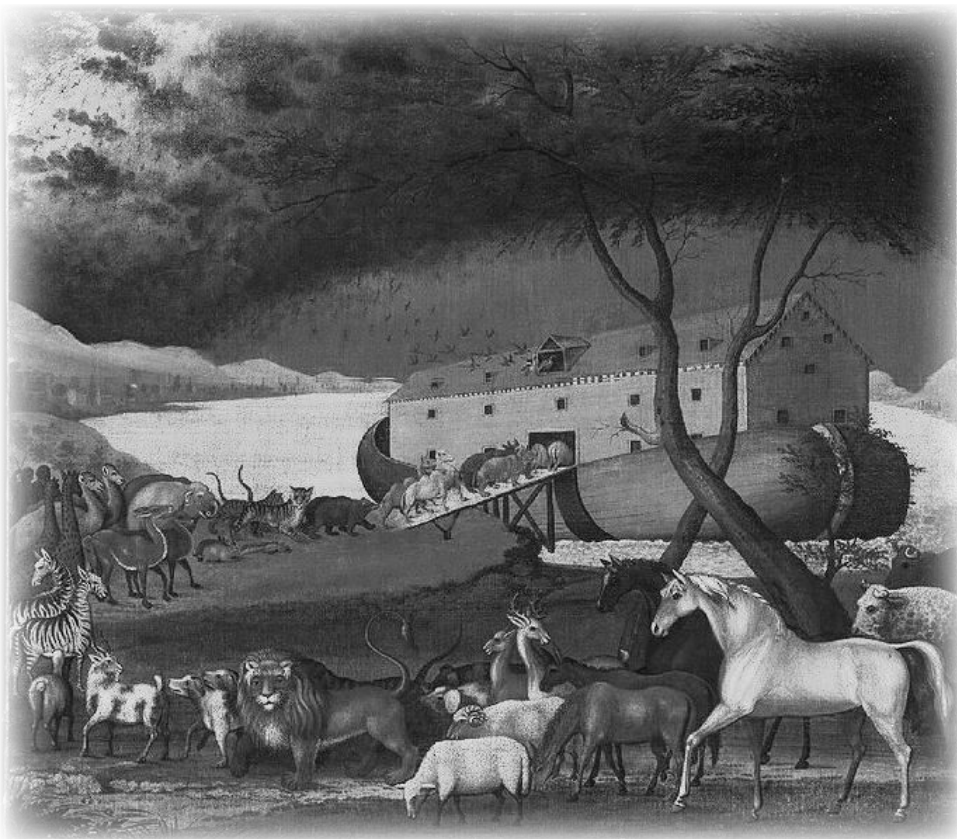
ומן הבהמה הטהורה
וגם מעוף השמים
לקח לו שבעה-שבעה,
זכר ונקבה,
וכך הם ניצלו מן המים.

4. בחלק הראשון התלמידים ייצרו תבניות מקצב שבהן מספר הצלילים יהיה זוגי, וילוו באוסטינטו.

למשל:

בחלק השני ייצרו תבניות שמספר הצלילים שלהן יהיה 7 וילוו באוסטינטו.
למשל:

4. Ena Omorfo Amaxi Me Dio Aloga

Grigoris Bithikotsis

Piccolo

Glockenspiel

Soprano Recorder

Bells

Wood Blocks

6 1 2

Pic.

Glk.

S. Rec.

Bls.

W. Bl.

11

Pic.

Glk.

S. Rec.

Bls.

W. Bl.

דדני עבודה

ריקוד

התלמידים יעמדו בשני טורים מקבילים.

בחלק הראשון יצטרפו לזוגות בזה אחר זה (כמו בריקוד "יש לנו תיש"), וייצרו טור זוגות.

בחלק השני נפרדים והולכים אחורה 4 צעדים, מתקרבים ב-3 צעדים, ובסוף מחיאה.

שוב נפרדים ב-4 צעדים ומוחאים מחיאות.

בפעם השנייה מתפזרים וחוזרים לטורים כדי להיות מוכנים לחלק הראשון.

5. He's A Pirate

Klaus Badelt

"המבול"

Violin

Glockenspiel

Soprano Recorder

7

Vln.

Glk.

S. Rec.

13

1.

2.

He is a Pirrate

2

19

Vln. *f*

Glk.

S. Rec.

25

Vln.

Glk.

S. Rec.

31

Vln.

Glk.

S. Rec.

אניזדים

דרבוקות במעגל פנימי, מקל ארוך ומקל קצר במעגל חיצוני.

מבוא

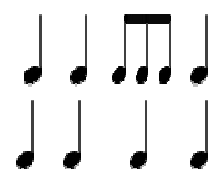
השמים מתקדרים, מניפים ומניעים את הדרבוקות בחלל.

א א גשם

המקלות

ברבעים מקישים במקל הגדול על הרצפה, ובטריאולות מקישים במקל הקטן על הגדול.

ב ב ברכים ורעמים

הדרבוקות: דיאלוג בין הקשות על הגוף המתכתי של הדרבוקה ובין הקשות על העור.

מעבר

א. דיאלוג בין הדרבוקות - בצלילים הנמוכים, והקשות של המקל הקטן על המקל הגדול - בצלילים הגבוהים.

א. גשם חוזר כמו בהתחלה.

ג. גלים במים תיפוף באצבעות ובקרשנדו בכל כף היד.

א. א. גשם

ד. מפלס המים עולה הקשות בדרבוקה ובמקלות בזה אחר זה בהצטברות.

קודה מפסיקים ומתקרבים זה אל זה.

6. שיר היונה

מילים ולחן: לאה אולשר

Score for "Song of the Dove" (שיר היונה) by Leah Olsher. The score is written for Voice, Soprano Recorder (S. Rec.), and Glockenspiel (Glk.). The key signature is one flat (B-flat), and the time signature is 3/4.

Measure 1-6:

Voice: ש - ה - אל אה - רי - המ בה - תי - ה - מ בה - יו - ה אה - יצ

Measure 7-14:

Voice: ה - לו - ק - ה אות - לר על - מ טה - בי - ה - ה - פי - כב שזה - פר _____ מי -

Measure 15-23:

Voice: _____ ביה - תי - ה אל רי - חז סע - מ - ה אל ביה - יו פי - עו ים - מ

Measure 24-27:

Voice: בה - טו רה - שו - ב ביא - י ייד - פ - כב שק - מ קול - ו

יצאה היונה מן התיבה,
המריאה אל השמים,
פרשה כנפיה, הביטה מעל,
לראות הקלו המים.

פזמון:

עופי, יונה, אל המסע,
חזרי אל התיבה,
וקול משק כנפייך
יביא בשורה טובה.

שבה היונה אל התיבה
כי לא מצאה מנוח,
לא יכלה להניח רגלה,
וחזרה אל ידו של נח.

פזמון:

עופי...

שבעה ימים ישבה בתיבה,
ושוב נשלחה לרקיע.
חזרה לעת ערב עם התשורה -
עלה זית טרף בפיה.

פזמון:

עופי...

שבעה ימים אחרים עברו,
ושוב פרשה כנפיים.
לא תשוב אל התיבה
כי קלו כבר המים.

פזמון אחרון:

לא תשוב עוד היונה,
משק כנפיה לא נשמע,
מצאה מנוח לרגלה
כי חרבו פני האדמה.

רקע כללי

על היונה אמרו חז"ל:

"ואמר רבי ירמיה בן אלעזר: מאי דכתיב 'והנה עלה זית טרף בפיה'? אמרה יונה לפני הקדוש ברוך הוא: 'רבונו של עולם, יהיו מזונותי מרורין כזית ומסורין בידך, ואל יהיו מתוקין כדבש ותלויין ביד בשר ודם'". (עירובין יח:)

רקע מוזיקלי

השיר כתוב במשקל שלושה רבעים, שנותן את התחושה של מעוף היונה. השיר מתאר את סיפור שליחת היונה על ידי נח, כדי לקבל מידע על מה שקורה מחוץ לתיבה. השיר כתוב בסולם מינורי שעובר למז'ור המקביל בפזמון.

דרכי עבודה

ריקוד זוגות עם בדים ארוכים לבנים ואלסטיים או גומיות. כל אחד מבני הזוג מחזיק בשני קודקודים בצלע הקצרה, או בשתי גומיות. בבתים אחד מבני הזוג יושב והאחר מניע ומתנועע עם הבד באופן חופשי, בפזמון שני בני הזוג מתנועעים ביחד. בבית השני כמו בראשון, בחילוף תפקידים, וכך הלאה.

7. The Flower Of Hsin-Jang

Ming Flute Ensemble

"היונה והתיבה"

Banjo

Soprano Recorder

Glockenspiel

Bjo.

S. Rec.

Glk.

6

ב- חליל

12

19

לחזור בפעם האחרונה לקראת סיום

27

Fine

ג- בנג'ו

21

מזמור שיר חלק יב תיבת נח

היונה והתיבה

2
34

Bjo.

S. Rec.

Glk.

40

Bjo.

S. Rec.

Glk.

44

Bjo.

S. Rec.

Glk.

D.S. al Fine

מבוא

- א. כלי מיתר - התיבה על הגלים.
- ב. חליל מצטרף - היונה עפה בפעם הראשונה.
- ג. כלי מיתר - התיבה על הגלים.
- ד. יונה אינה מוצאת מנוח ומביאה ענף עץ זית.
- ה. התיבה, ואחר כך היונה נפרדות, והיונה יוצאת לדרכה.

התיבה בסטקטו ויונה בלגטו.

דרכי עבודה

מקלות שבקצותיהם סרט, בתיבה מקישים על הרצפה וביונה קמים ומניעים את הסרט בחלל.

8. "צא מן התיבה"

בראשית ח, טז/ לחן: אהרן רזאל

Musical score for the song "צא מן התיבה" (Exit from the Ark), composed by Aharon Razael. The score is written for a vocal line and a piano accompaniment. The piano part includes Flute, Xylophone, Tambourine, and Triangle. The lyrics are in Hebrew.

First System (Measures 1-6):

Vocal: *1* *2*
 ד-את ד-נב שי - נ-ו ד-נב ו ד-ת-איש ו אתה ב-ה-ת-יה מן צא ב-ה תיה מן צא

Flute: (Melodic line)
 Xylophone: (Rhythmic line)
 Tambourine: (Rhythmic line)
 Triangle: (Rhythmic line)

Second System (Measures 7-13):

Vocal: *7*
 בה ק-נו כרז שנים שנים שנים שנים ב-ה - תי-ה מן צא - צא ב-ה-ת-יה מן צא מן צא ב-ה ת-יה מן צא

Flute: (Melodic line)
 Xyl.: (Melodic line with *diminuendo* and *crescendo* markings)
 Tamb.: (Rhythmic line)
 Trgl.: (Rhythmic line)

Third System (Measures 14-20):

Vocal: *14*
 מך-ע צא-ו - מה-בה-ב-ו עוף-ב בה-ק-נו כרזו שנים שנים שנים שנים רה-הו-ט-ה מן ו אהתמה מן

Flute: (Melodic line)
 Xyl.: (Melodic line)
 Tamb.: (Rhythmic line)
 Trgl.: (Rhythmic line)

צא מן התיבה,
צא מן התיבה,
אתה ואשתך ובניך,
ונשי בניך אתך,
צא מן התיבה, צא מן התיבה, צא.

צא מן התיבה,
שניים-שניים,
זכר ונקבה, מן הטמאה ומן הטהורה,
שניים-שניים, שניים-שניים,
זכר ונקבה, בעוף ובבהמה,
וצא עמך.

רקע לשיד

"צא מן התיבה" - לשון פקודה. וכאן מפרט: אתה ואשתך ובניך ונשי בניך, בניגוד ללשון כוללת: אתה ובני ביתך, כשקב"ה אומר לנח "בא... אל התיבה".
אין הכתוב מפריד כאן בין הגברים והנשים, אלא להפך, כותב בסמוך לכל איש את אשתו.

מבנה:

מבנה פתיחה: א - מעבר - א - ב - מעבר - א - א - א

פתיחה אינסטרומנטלית חוזרת 8 פעמים עם וארינטים (שינויים)

מבנה חלק א: ווקאלי א ב א ב ג קודה

מעבר אינסטרומנטלי כמו הפתיחה, חוזר 4 פעמים

חוזר החלק הראשון

חלק שני עובר למינור המקביל

מעבר

חלק ראשון חוזר 3 פעמים, פעמיים עם שינוי בסיום שמוביל להתחלה בפעם השנייה והשלישית.

דדני עבודה

- לחלק את הכיתה לארבע קבוצות.
1. כל קבוצה תלווה את הפתיחה והמעברים המוזיקליים בקולות גוף (רקיעה, טפיחה, מחיאה ואצבע צרדה) בהצטברות לפי הפעמה. בפתיחה חוזרים פעמיים.
  2. כל קבוצה תשיר חלק מהטקסט:
קבוצה א: "צא מן התיבה"
קבוצה ב: "אתה"
קבוצה ג: "ואשתך"
קבוצה ד: "ובניך"
  3. את המקצב המשלים שאחרי המשפט "צא מן התיבה" אפשר לנגן בכלי הקשה ריתמיים או בכלים מלודיים, בצלילים: לה ואחר כך דו.
  4. התלמידים ישירו בסולפג' את הצלילים של המילים: "צא מן התיבה" בכל פעם שהן מופיעות בשיר, וכך יבססו את הסולם פה מז'ור.

לגדולתו של הקב"ה: "כמראה הקשת אשר יהיה בענן ביום הגשם כן מראה הנוגה סביב, הוא מראה דמות כבוד ה'" (יחזקאל א, כח).

מתוך עלון השבת של מרכז ישיבות בני עקיבא "שבת בשבתו" פרשת נח, תשס"ו

רקע מוזיקלי

מנגינה פשוטה בהרמוניה פשוטה המשדרת שמחה ואמונה בקב"ה, המבטיח בפרשה שלעולם לא יהיה מבול, והקשת היא למעשה האות לברית בינו ובינינו.

דרכי עבודה

1. בבתים התלמידים יקישו את הפעמה בזה אחר זה, כל שמונה פעמות לאורך שתי תיבות.
2. בפזמון שתי תיבות יקיש סולן, ושתי תיבות יקישו כולם.
3. בהאזנה נוספת התלמידים יקישו בפעמות המוטעמות 1, 3, 5, 7 באותו האופן כמו בסעיף הקודם.
4. בהאזנה נוספת יקישו את הפעמות הלא מוטעמות 2, 4, 6, 8.
5. הכיתה תתחלק לשתי קבוצות: קבוצה אחת כמו סעיף 2, וקבוצה אחת כמו סעיף 3.
6. התלמידים יקיפו בעיגול את ההפסקות בסופי משפט.
7. התלמידים יאלתרו מקצבים משלימים בהפסקות.

10. What a Wonderful World

George David Weiss, Bob Thiele

Piano

Soprano Recorder

Glockenspiel

9

Pn.

S. Rec.

Glk.

17

Pn.

S. Rec.

Glk.

25

Pn.

S. Rec.

Glk.

33

Pn.

S. Rec.

Glk.

The musical score is written for three instruments: Piano, Soprano Recorder, and Glockenspiel. The key signature has one flat (B-flat), and the time signature is 6/8. The score is divided into four systems, each starting with a measure number (9, 17, 25, 33). The Piano part features a melodic line with various dynamics including piano (p), mezzo-piano (mp), and mezzo-forte (mf), and includes a trill (V) in the first system. The Soprano Recorder and Glockenspiel parts provide harmonic support with chords and single notes. The Glockenspiel part has a distinct bell-like sound indicated by the 'Glk.' label.

What a wonderful world

2

41

Pn.

S. Rec.

Glk.

48

Pn.

S. Rec.

Glk.

56

Pn.

S. Rec.

Glk.

64

Pn.

S. Rec.

Glk.

72

Pn.

S. Rec.

Glk.

What a wonderful world

3

79

Pn.

S. Rec.

Glk.

87

Pn.

S. Rec.

Glk.

94

Pn.

S. Rec.

Glk.

102

Pn.

S. Rec.

Glk.

110

Pn.

S. Rec.

Glk.

הקשת מורכבת מצבעי הספקטרום, המסודרים לפי אורך הגל שלהם. נהוג לחלק את הספקטרום הרציף של הקשת לצבעים בדידים הקרויים "צבעי הקשת". החלוקה היא תלויה תרבות ואיננה אחידה בכל העולם. הצבע האדום נמצא בצדה החיצוני של הקשת, ואחריו באים הצבעים כתום, צהוב, ירוק, כחול, אינדיגו, ובצדה הפנימי - הצבע הסגול.

דרכי עבודה

הכיתה מתחלקת לשבע קבוצות. כל קבוצה מחזיקה חישוקים מלופפים באחד מצבעי הקשת.
א. התלמידים יושבים בתוך החישוקים וכל קבוצה (על פי הצבעים) בתורה מרימה את החישוקים ומורידה אותם.

א. התלמידים נעמדים באותו הסדר כמו קודם, זה אחר זה, ויוצרים תנועה ב"פריז" עם החישוק.
ב. הולכים בחדר ובסוף כל משפט מציצים בתוך החישוק, מחייכים זה לזה וקדים קידה.
א. כל קבוצה מסתובבת ועוצרת ב"פריז".

ב. מוצאים בן זוג ויחד מחזיקים בשני החישוקים, חישוק בכל יד, ומתנועעים.

א. כל צבע בתורו הולך לכיוון קו המעגל.

קודה מניחים את החישוק על הרצפה לפני הגוף ומתחבקים במעגל.

